

Projekt z dnia ~~14 października 2021~~ 6 kwietnia 2022 r.

U S T A W A

z dnia

o ochronie osób zgłaszających naruszenia prawa^{1), 2)}

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa reguluje:

- 1) warunki objęcia ochroną ~~pracowników oraz innych~~ osób zgłaszających lub publicznie ujawniających informacje o naruszeniach prawa;
- 2) środki ochrony ~~pracowników oraz innych~~ osób zgłaszających lub publicznie ujawniających informacje o naruszeniach prawa;
- 3) ~~regulamin zgłoszeń wewnętrznych określający wewnętrzną procedurę~~ zasady ustalania wewnętrznej procedury zgłaszania naruszeń prawa ~~stosowany przez pracodawcę i podejmowania działań następczych;~~
- 4) ~~zgłaszanie~~ zasady zgłaszania naruszeń prawa Rzecznikowi Praw Obywatelskich albo organowi publicznemu lub organowi centralnemu;
- 5) zasady publicznego ujawnienia naruszenia prawa;
- 6) ~~organy właściwe~~ właściwość organów publicznych w sprawach zgłaszania naruszeń prawa i ~~udzielania wsparcia.~~ podejmowania działań następczych.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) działaniu następczym – należy przez to rozumieć działanie podjęte przez ~~pracodawcę~~ podmiot prawny lub organ publiczny w celu oceny prawdziwości zarzutów zawartych w zgłoszeniu oraz, w stosownych przypadkach, w celu przeciwdziałania naruszeniu prawa będącemu przedmiotem zgłoszenia, w tym przez ~~dochodzenie wewnętrzne,~~ postępowanie wyjaśniające, wszczęcie kontroli lub postępowania administracyjnego, wniesienie oskarżenia, działanie podjęte w celu odzyskania środków

¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz. Urz. UE L 305 z 26.11.2019, str. 17 oraz Dz. Urz. UE L 347 z 20.10.2020, str. 1).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich.

finansowych lub zamknięcie wewnętrznej procedury zgłaszania naruszeń prawa i podejmowania działań następczych lub procedury przyjmowania ~~i weryfikacji~~ zgłoszeń zewnętrznych i podejmowania działań następczych;

- 2) działaniu odwetowym – należy przez to rozumieć bezpośrednie lub pośrednie działanie lub zaniechanie w kontekście związanym z pracą, które jest spowodowane zgłoszeniem lub ujawnieniem publicznym i które narusza lub może naruszyć prawa zgłaszającego lub wyrządza lub może wyrządzić szkodę nieuzasadnioną szkodę zgłaszającemu, w tym wszczynanie uciążliwych postępowań przeciwko zgłaszającemu;
- 3) informacji o naruszeniu prawa – należy przez to rozumieć informację, w tym uzasadnione podejrzenie, dotyczące zaistniałego lub potencjalnego naruszenia prawa, do którego doszło lub prawdopodobnie dojdzie w organizacji, w której zgłaszający będzie pracował, pracuje lub pracował, lub w innej organizacji, z którą zgłaszający utrzymuje lub utrzymywał kontakt w kontekście związanym z pracą, lub informację dotyczącą próby ukrycia takiego naruszenia prawa;
- 4) informacji zwrotnej – należy przez to rozumieć przekazanie zgłaszającemu informacji na temat planowanych lub podjętych działań następczych i powodów takich działań;
- 5) kontekście związanym z pracą – należy przez to rozumieć ~~całokształt okoliczności związanych ze stosunkiem~~ obecne lub przyszłe działania związane z wykonywaniem pracy lub innym stosunkiem prawnym stanowiącym na podstawie stosunku pracy lub innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji w podmiocie prawnym lub na rzecz tego podmiotu, w ramach których uzyskano informację o naruszeniu prawa; oraz istnieje możliwość doświadczenia działań odwetowych;
- 6) organie ~~centralnym~~ należy przez to rozumieć organ administracji publicznej właściwy w sprawach udzielania informacji i wsparcia w sprawach zgłaszania i publicznego ujawniania naruszeń prawa oraz przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych o naruszeniach prawa w dziedzinach objętych ustawą, ich wstępnej weryfikacji i przekazania organom właściwym celem podjęcia działań następczych publicznym – należy przez to rozumieć naczelne i centralne organy administracji rządowej, organy państwowe z wyłączeniem Rzecznika Praw Obywatelskich, organy wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego, regionalne izby obrachunkowe, Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, Komendanta Głównego Straży Pożarnej oraz Urząd Komisji Nadzoru Finansowego;

- ~~7) organie publicznym – należy przez to rozumieć organ administracji publicznej, który ustanowił procedurę przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych o naruszeniach prawa w dziedzinie należącej do zakresu działania tego organu;~~
- 87) osobie, której dotyczy zgłoszenie – należy przez to rozumieć osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, wskazaną w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym jako osoba, która dopuściła się naruszenia prawa lub z którą osoba ta jest powiązana;
- 98) osobie pomagającej w dokonaniu zgłoszenia – należy przez to rozumieć osobę fizyczną, która pomaga zgłaszającemu w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym w kontekście związanym z pracą i której pomoc nie powinna zostać ujawniona;
- ~~109) osobie powiązanej ze zgłaszającym – należy przez to rozumieć osobę fizyczną, która może doświadczyć działań odwetowych w kontekście związanym z pracą, w tym współpracownika ~~lub~~, członka rodziny zgłaszającego lub świadka;~~
- ~~11) pracodawcy 10) podmiocie prawnym – należy przez to rozumieć podmiot prywatny lub podmiot publiczny;~~
- 11) podmiocie prywatnym – należy przez to rozumieć osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną lub pracodawcę, jeżeli nie są podmiotami publicznymi;
- 12) podmiocie publicznym – należy przez to rozumieć podmiot wskazany w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy 11 sierpnia 2021 r. o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 oraz z 2021 r. 1641 ~~poz. 1162~~);
- ~~12) pracowniku – należy przez to rozumieć pracownika w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy oraz pracownika tymczasowego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych (Dz. U. z 2019 r. ~~poz. 1563~~)~~;
- 13) ujawnieniu publicznym – należy przez to rozumieć podanie informacji o naruszeniu prawa do wiadomości publicznej;
- 14) zgłoszeniu – należy przez to rozumieć ustne lub dokonane w postaci papierowej lub elektronicznej zgłoszenie wewnętrzne lub zgłoszenie zewnętrzne, przekazane zgodnie z wymogami określonymi odpowiednio w rozdziale 3 lub 4;

- 15) zgłoszeniu wewnętrznym – należy przez to rozumieć ustne lub dokonane w postaci papierowej lub elektronicznej przekazanie informacji o naruszeniu prawa pracodawcy podmiotowi prawnemu;
- 16) zgłoszeniu zewnętrznym – należy przez to rozumieć ustne lub dokonane w postaci papierowej lub elektronicznej przekazanie informacji o naruszeniu prawa Rzecznikowi Praw Obywatelskich albo organowi publicznemu ~~lub organowi centralnemu~~;
- 17) postępowaniu prawnym – rozumie się przez to postępowanie toczące się na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego lub regulacji wewnętrznych wydanych w wykonaniu przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności: karne, cywilne, dyscyplinarne, antymobbingowe, o naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Art. 3. 1. Naruszeniem prawa jest działanie lub zaniechanie niezgodne z prawem lub mające na celu obejście prawa dotyczące:

- 1) zamówień publicznych;
- 2) usług, produktów i rynków finansowych;
- 3) ~~zapobiegania~~ przeciwdziałania praniu pieniędzy ~~i~~ oraz finansowaniu terroryzmu;
- 4) bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami;
- 5) bezpieczeństwa transportu;
- 6) ochrony środowiska;
- 7) ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego;
- 8) bezpieczeństwa żywności i pasz;
- 9) zdrowia i dobrostanu zwierząt;
- 10) zdrowia publicznego;
- 11) ochrony konsumentów;
- 12) ochrony prywatności i danych osobowych;
- 13) bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych;
- 14) interesów finansowych skarbu państwa Rzeczypospolitej Polskiej oraz Unii Europejskiej;
- 15) rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym unijnych zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych.

2. Pracodawca Podmiot prawny może dodatkowo ustanowić zgłaszanie ~~w zakładzie pracy innych~~ naruszeń ~~niż naruszenia, o których mowa w ust. 1, w tym~~ dotyczących obowiązujących ~~u tego pracodawcy w tym podmiocie prawnym~~ regulacji wewnętrznych lub standardów etycznych. W takim przypadku nie stosuje się przepisów rozdziału 4 i 5.

Art. 4. 1. Ustawę stosuje się do osoby fizycznej, która zgłasza lub ujawnia publicznie informację o naruszeniu prawa uzyskaną w kontekście związanym z pracą, w tym do:

- 1) pracownika, ~~także w przypadku, gdy stosunek pracy już ustał,~~
- ~~2) osoby ubiegającej się o zatrudnienie, która uzyskała informację o naruszeniu prawa w procesie rekrutacji lub negocjacji poprzedzających zawarcie umowy,~~
- 2) pracownika tymczasowego,
- 3) osoby świadczącej pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej,
- 4) przedsiębiorcy,
- 5) akcjonariusza lub wspólnika,
- 6) członka organu osoby prawnej,
- 7) osoby świadczącej pracę pod nadzorem i kierownictwem wykonawcy, podwykonawcy lub dostawcy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej,
- 8) stażysty,
- 9) wolontariusza,
- 10) praktykanta,
- 11) funkcjonariusza, w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 723 i 2320 oraz z 2021 r. poz. – zwanych 2333, 2448 i 2490),
- 12) żołnierza zawodowego
– zwanej dalej „zgłaszającym”

2. Ustawę stosuje się także do osoby fizycznej, o której mowa w ust. 1, w przypadku zgłoszenia lub ujawnienia publicznej informacji o naruszeniu prawa uzyskanej w kontekście związanym z pracą, przed nawiązaniem stosunku pracy lub innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji albo dostarczania towarów, lub gdy taki stosunek już ustał.

Art. 5. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do informacji objętych:

- 1) ~~o~~ ochrony przepisami o ochronie informacji niejawnych;

2) ~~tajemnicy związanej~~tajemnicą związaną z wykonywaniem ~~zawodu~~zawodów medycznych oraz prawniczych;

3) ~~tajemnicy~~tajemnicą narady sędziowskiej;

4) ~~postępowania karnego.~~

~~2. Przepisów ustawy nie stosuje się, jeżeli informacja o naruszeniu prawa została zgłoszona na podstawie przepisów odrębnych, w szczególności jako skarga lub zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa.~~

~~3. Przepisów ustawy nie stosuje się, jeżeli naruszenie prawa godzi wyłącznie w prawa zgłaszającego lub zgłoszenie naruszenia prawa następuje wyłącznie w indywidualnym interesie zgłaszającego.~~

~~4. Przepisów ustawy nie stosuje się do sprawcy naruszenia prawa, jeżeli na podstawie przepisów prawa osoba ta korzysta ze zwolnienia z odpowiedzialności lub złagodzenia kary w związku ze swoim zachowaniem po popełnieniu naruszenia prawa, w szczególności dobrowolnym ujawnieniem naruszenia prawa lub współpracą z organami ścigania lub innymi właściwymi organami.~~

~~54) postępowaniem karnym – w zakresie tajemnicy rozprawy postępowania przygotowawczego oraz tajemnicy rozprawy sądowej prowadzonej z wyłączeniem jawności.~~

~~2. Przepisów ustawy nie stosuje się do naruszeń prawa w zakresie zamówień publicznych w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa w rozumieniu art. 7 pkt 36 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. ~~1129 i 1598~~), 1129, 1598, 2054 i 2269 oraz z 2022 r. poz. 25), do których nie stosuje się przepisów tej ustawy.~~

Art. 6. Zgłaszający podlega ochronie określonej w przepisach ~~–~~ rozdziału 2, pod warunkiem że miał uzasadnione podstawy sądzić, że będąca przedmiotem zgłoszenia lub ujawnienia publicznego informacja ~~o naruszeniu prawa~~ jest prawdziwa w momencie dokonywania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego i że informacja taka stanowi informację o naruszeniu prawa.

Art. 7. ~~1. Przepisy ustawy stosuje się do zgłoszenia informacji o naruszeniu prawa anonimowo, wyłącznie w przypadkach gdy możliwość zgłoszenia informacji o naruszeniu prawa anonimowo przewiduje:~~

~~1) regulamin zgłoszeń wewnętrznych, stosowany przez pracodawcę, określający wewnętrzną procedurę zgłaszania naruszeń prawa lub~~

~~2) — procedura zgłaszania naruszeń prawa organowi publicznemu.~~

~~2.~~ Jeżeli informacja o naruszeniu prawa została anonimowo zgłoszona anonimowo pracodawcy, podmiotowi prawnemu, Rzecznikowi Praw Obywatelskich lub organowi publicznemu lub ujawniona publicznie ~~i doszło, a~~ następnie doszło do ujawnienia tożsamości zgłaszającego, ~~który i~~ doświadczył on działań odwetowych, przepisy rozdziału 2 stosuje się, jeżeli spełnione zostały warunki określone w art. 6.

Art. 8. 1. Dane osobowe zgłaszającego ~~oraz inne dane~~ pozwalające na ustalenie jego tożsamości oraz inne informacje, na podstawie których można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować tożsamość zgłaszającego nie podlegają ujawnieniu, chyba że za wyraźną zgodą zgłaszającego zgłaszający wskaże inaczej.

2. ~~Pracodawca,~~ Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku, w którym ujawnienie jest koniecznym i proporcjonalnym obowiązkiem wynikającym z przepisów prawa w kontekście prowadzonych przez organy publiczne lub inne organy odpowiednio postępowań wyjaśniających lub postępowań sądowych, w tym w celu zagwarantowania prawa do obrony przysługującego osobie, której dotyczy zgłoszenie.

3. Przed dokonaniem ujawnienia, o którym mowa w ust. 2, właściwy organ publiczny lub inny organ centralny powiadamia o tym zgłaszającego, przesyłając w postaci papierowej lub elektronicznej wyjaśnienie powodów ujawnienia jego danych osobowych, chyba że takie powiadomienie zagrozi postępowaniu wyjaśniającemu lub postępowaniu sądowemu.

4. Podmiot prawny, Rzecznik Praw Obywatelskich lub organ publiczny, po otrzymaniu zgłoszenia, może w celu weryfikacji zgłoszenia oraz podjęcia działań następczych zbierać i przetwarzać zbiera i przetwarza dane osobowe osoby, której dotyczy zgłoszenie, nawet bez jej zgody w zakresie niezbędnym do realizacji celów ustawy. Dane osobowe, które nie mają znaczenia dla rozpatrywania zgłoszenia, nie są zbierane, a w razie przypadkowego zebrania, są niezwłocznie usuwane.

5. Przepisu art. 14 ust. 2 lit. f rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (~~ogólnego rozporządzenia~~ ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.³⁾), zwanego dalej

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35.

„rozporządzeniem 2016/679”, nie stosuje się na mocy art. 14 ust. 5 lit. c i d rozporządzenia 2016/679, chyba że zgłaszający ~~działał z naruszeniem art.~~ nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 6.

6. Przepisu art. 15 ust 1 lit. g rozporządzenia 2016/679 nie stosuje się w zakresie terminu, w którym dane o źródle pozyskania danych mają być przekazane osobie, której dane dotyczą, chyba że zgłaszający nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 6. Informacje dotyczące podmiotu będącego źródłem danych mogą być przekazane w terminie późniejszym, niż wynikający z art. 15 ust 1 lit. g rozporządzenia 2016/679, nie później jednak niż w ciągu 3 miesięcy od dnia zakończenia działań następczych.

7. Przepis ust. 6 w zakresie przekazania informacji o źródle danych nie może stać w sprzeczności z zasadami ochrony danych osobowych osoby będącej źródłem tej informacji, w szczególności jeżeli ujawnienie może naruszyć jej prawa i wolności lub jeżeli nadal istnieje podejrzenie prowadzenia względem niej działań odwetowych.

8. Dane osobowe przetwarzane w związku z przyjęciem zgłoszenia są przechowywane przez ~~pracodawcę~~ Rzecznika Praw Obywatelskich przez okres 12 miesięcy od dnia przekazania zgłoszenia do organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych.

9. Dane osobowe przetwarzane w związku z przyjęciem zgłoszenia oraz podjęciem działań następczych są przechowywane przez podmiot prawny oraz organ publiczny ~~lub organ centralny~~ nie dłużej niż przez okres 5 lat 15 miesięcy od dnia ~~przyjęcia zgłoszenia~~ zakończenia działań następczych.

Art. 9. Przepisy ustawy nie uchybiają przepisom dotyczącym praw pracowników do konsultacji ze związkami zawodowymi, ochrony przed nieuzasadnionym szkodliwym działaniem w wyniku takich konsultacji, autonomii partnerów społecznych i ich prawa do zawierania układów zbiorowych.

Art. 10. 1. Przepisy ustawy nie uchybiają przepisom aktów normatywnych ustanowionych przez instytucje Unii Europejskiej, wymienionych w części II załącznika do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (~~Dz.~~ zwanej dalej "dyrektywą 2019/1937", oraz przepisach implementujących albo wykonujących te akty ~~Urz. UE L 305 z 26.11.2019, str. 17, z późn. zm.~~⁴⁾ oraz przepisom implementującym albo wykonującym te akty.

⁴⁾ ~~Zmiana wymienionej dyrektywy została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 347 z 20.10.2020, str. 1.~~

W zakresie nieuregulowanym w tych przepisach do zgłaszania informacji o naruszeniach prawa stosuje się przepisy ustawy.

2. Przepisy ustawy nie uchylają przepisom odrębnym przewidującym rozpatrywanie informacji o naruszeniu prawa zgłoszonych anonimowo.

Rozdział 2

Zakaz działań odwetowych i środki ochrony

Art. ~~11. 10.~~ Wobec zgłaszającego nie mogą być podejmowane działania odwetowe ani próby lub groźby zastosowania takich działań.

Art. ~~12. 11.~~ 1. Jeżeli praca była, jest lub ma być świadczona na podstawie stosunku pracy, zgłaszający wobec zgłaszającego nie możemoga być niekorzystnie traktowany z powodu dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego.

2. Za niekorzystne traktowanie, o którym mowa w ust. 1, uważa się podejmowanie działania odwetowe polegające w szczególności na:

- 1) ~~odmowę~~ odmowie nawiązania stosunku pracy,
- 2) ~~wypowiedzenie~~ wypowiedzeniu lub ~~rozwiązanie~~ rozwiązaniu bez wypowiedzenia stosunku pracy,
- 3) ~~niezawarcie~~ niezawarcu umowy o pracę na czas określony lub umowy o pracę na czas nieokreślony po rozwiązaniu umowy o pracę na okres próbny, ~~niezawarcie~~ niezawarcu kolejnej umowy o pracę na czas określony lub ~~niezawarcie~~ niezawarcu umowy o pracę na czas nieokreślony, po rozwiązaniu umowy o pracę na czas określony – w sytuacji przypadku gdy pracownik miał uzasadnione oczekiwanie, że zostanie z nim zawarta taka umowa,
- 4) ~~obniżenie~~ obniżeniu wysokości wynagrodzenia za pracę,
- 5) ~~wstrzymanie~~ wstrzymaniu awansu albo ~~pominięcie~~ pominięciu przy awansowaniu,
- 6) ~~pominięcie~~ pominięciu przy przyznawaniu innych niż wynagrodzenie świadczeń związanych z pracą lub obniżeniu wysokości tych świadczeń,
- 7) ~~przeniesienie~~ przeniesieniu pracownika na niższe stanowisko pracy,
- 8) ~~zawieszenie~~ zawieszeniu w wykonywaniu obowiązków pracowniczych lub służbowych,
- 9) ~~przekazanie~~ przekazaniu innemu pracownikowi dotychczasowych obowiązków pracowniczych pracownika,
- 10) ~~niekorzystną zmianę~~ niekorzystnej zmianie miejsca wykonywania pracy lub rozkładu czasu pracy,

- 11) ~~negatywną ocenę~~negatywnej ocenie wyników pracy lub ~~negatywną opinię~~negatywnej opinii o pracy,
- 12) ~~nałożeniu~~nałożeniu lub ~~zastosowanie~~zastosowaniu środka dyscyplinarnego, w tym kary finansowej, lub środka o podobnym charakterze,
- 13) ~~wstrzymanie~~przymusie, zastraszaniu lub wykluczeniu,
- 14) mobbingu,
- 15) dyskryminacji,
- 16) niekorzystnym lub niesprawiedliwym traktowaniu,
- 17) wstrzymaniu udziału lub ~~pominięciu~~pominięciu przy typowaniu do udziału w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe,
- 14) ~~nieuzasadnione skierowanie na badanie~~18) nieuzasadnionym skierowaniu na badania lekarskie, w tym badania psychiatryczne, o ile przepisy odrębne przewidują możliwość skierowania pracownika na takie badanie,
- 15) ~~działanie zmierzające~~19) działaniu zmierzającym do utrudnienia znalezienia w przyszłości ~~zatrudnienia~~pracy w danym sektorze lub branży na podstawie nieformalnego lub formalnego porozumienia sektorowego lub branżowego,
- 20) spowodowaniu straty finansowej, w tym gospodarczej lub utraty dochodu,
- 21) wyrządzeniu innej szkody niematerialnej, w tym nadszarpnięcia reputacji, zwłaszcza w mediach społecznościowych

– chyba że pracodawca udowodni, że kierował się obiektywnymi i należyście uzasadnionymi powodami.

~~32.~~ Za ~~niekorzystne traktowanie~~działania odwetowe z powodu dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego uważa się także groźbę lub próbę zastosowania środka określonego w ust. ~~21,~~ chyba że pracodawca udowodni, że kierował się obiektywnymi i należyście uzasadnionymi powodami.

Art. 13. 1. Jeżeli praca lub usługa świadczone były, są lub mają być na podstawie stosunku prawnego innego niż stosunek pracy, przepis art. 12 stosuje się odpowiednio, o ile charakter pracy lub wykonywanej usługi nie wyklucza zastosowania wobec zgłaszającego takiego działania.

2. Jeżeli praca lub usługa świadczone były, są lub mają być~~Art. 12. Przepis art. 11 stosuje się do osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia oraz osoby powiązanej ze zgłaszającym, jeżeli również pozostają w stosunku pracy z pracodawcą zatrudniającym zgłaszającego.~~

~~Art. 13.~~ Do roszczeń zgłaszającego w sprawach dotyczących niekorzystnego traktowania, o którym mowa w art. 11 ust. 2 i 3, stosuje się odpowiednio art. 18^{3d} ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

~~Art. 14.~~ 1. Jeżeli praca jest lub ma być świadczona na podstawie stosunku prawnego innego niż stosunek pracy, zgłaszający dokonanie zgłoszenia lub ujawnienia publicznego nie może być niekorzystnie traktowany z powodu dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego.

2. Za niekorzystne traktowanie, o którym mowa w ust. 1, uważa się w szczególności rozwiązanie, wypowiedzenie lub odmowę nawiązania stosunku prawnego, na podstawie którego jest lub ma być świadczona praca przez zgłaszającego, chyba że druga strona stosunku prawnego stanowiąc podstawy:

- 1) wypowiedzenia, odstąpienia lub rozwiązania bez wypowiedzenia umowy, której stroną jest zgłaszający, w szczególności dotyczącej sprzedaży lub dostawy towarów lub świadczenia usług,
- 2) nałożenia obowiązku bądź odmowy przyznania, ograniczenia lub odebrania uprawnienia, w szczególności koncesji, zezwolenia lub ulgi

– chyba że osoba, która dokonała czynności, o których mowa w ust. 2, udowodni, że kierowała się obiektywnymi i należycie uzasadnionymi powodami.

~~Art. 14. Art. 15.~~ 1. Jednostronna czynność prawna obejmująca rozwiązanie stosunku prawnego, o którym mowa w art. 14, z powodu dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego jest bezskuteczna.

2. Zgłaszający, wobec którego pracodawca lub druga strona stosunku prawnego w inny sposób niż wypowiedzenie lub rozwiązanie bez wypowiedzenia stosunku prawnego dopuściła dopuścili się niekorzystnego traktowania z powodu dokonania zgłoszenia działań odwetowych, o których mowa w art. 12 lub ujawnienia publicznego art. 13, ma prawo do odszkodowania w pełnej wysokości.

Art. 15. Osoba, która poniosła szkodę z powodu świadomego zgłoszenia lub ujawnienia publicznego nieprawdziwych informacji przez zgłaszającego, ma prawo do odszkodowania w wysokości nie niższej niż minimalne wynagrodzenie za pracę, ustalone na podstawie odrębnych przepisów co najmniej przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, obowiązującego w dniu dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego.

~~Art. 16. Przepisy art. 14 i art. 15 stosuje się odpowiednio do osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia oraz osoby powiązanej ze zgłaszającym, jeżeli pozostają w stosunku pracy lub na innej podstawie świadczą pracę na rzecz drugiej strony.~~

~~1 Art. 17. Dokonanie zgłoszenia lub ujawnienia publicznego nie może stanowić podstawy pociągnięcia do odpowiedzialności dyscyplinarnej, pod warunkiem że zgłaszający miał uzasadnione podstawy, by sądzić, że zgłoszenie lub ujawnienie publiczne jest niezbędne do ujawnienia naruszenia prawa zgodnie z ustawą.~~

~~Art. 18.~~ Dokonanie zgłoszenia lub ujawnienia publicznego nie może stanowić podstawy odpowiedzialności, w tym odpowiedzialności dyscyplinarnej lub odpowiedzialności za szkodę, z tytułu naruszenia praw innych osób lub obowiązków określonych w przepisach prawa, w szczególności w przedmiocie zniesławienia, naruszenia dóbr osobistych, praw autorskich, przepisów o ochronie danych osobowych oraz obowiązku zachowania tajemnicy, w tym tajemnicy przedsiębiorstwa, z zastrzeżeniem art. 5.

2. W przypadku wszczęcia postępowania prawnego dotyczącego odpowiedzialności, o której mowa w ust. 1, zgłaszający może wystąpić o umorzenie takiego postępowania, pod warunkiem że ~~zgłaszający~~ miał uzasadnione podstawy, by sądzić, że zgłoszenie lub ujawnienie publiczne jest niezbędne do ujawnienia naruszenia prawa zgodnie z ustawą.

~~Art. 17. Art. 19.~~ Wypowiedzenie lub rozwiązanie bez wypowiedzenia umowy w obrocie gospodarczym, której stroną jest zgłaszający, w szczególności dotyczącej sprzedaży lub dostawy towarów lub świadczenia usług, z powodu dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego jest bezskuteczne.

~~Art. 20.~~ Dokonanie zgłoszenia lub ujawnienia publicznego nie może stanowić podstawy nałożenia obowiązku bądź odmowy przyznania, ograniczenia lub odebrania uprawnienia, w szczególności koncesji, zezwolenia lub ulgi.

~~Art. 21.~~ Nie można zrzec się praw określonych w niniejszym rozdziale ani przyjąć na siebie odpowiedzialności za szkodę powstałą z powodu dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego.

~~Art. 22~~18. Postanowienia aktów prawnych, o których mowa w art. 9 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320, z 2021 r. poz. 1162 oraz z 2022 r. poz. 655), w zakresie, w jakim bezpośrednio lub pośrednio wyłączają lub ograniczają prawo

do dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego lub przewidują stosowanie środków odwetowych, nie obowiązują.

Art. 2319. Postanowienia umów o pracę, innych aktów, na których podstawie powstaje stosunek pracy lub kształtujących prawa i obowiązki stron stosunku pracy, w zakresie, w jakim bezpośrednio lub pośrednio wyłączają lub ograniczają prawo do dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego lub przewidują stosowanie środków odwetowych, są nieważne.

Art. 2420. Postanowienia umów oraz innych aktów, na podstawie których świadczona jest praca lub usługi, dostarczane są towary lub dokonywana jest sprzedaż, innych niż ~~te, o których mowa~~ wymienione w art. 2319, w zakresie, w jakim bezpośrednio lub pośrednio wyłączają lub ograniczają prawo do dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego lub przewidują stosowanie środków odwetowych, są nieważne.

Art. 2521. 1. Przepisy ~~art. 10-24~~ rozdziału stosuje się odpowiednio ~~wobec~~ do osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia, ~~oraz~~ osoby powiązanej ze zgłaszającym ~~oraz osoby~~.

2. Przepisy rozdziału stosuje się odpowiednio do osoby prawnej lub innej jednostki organizacyjnej pomagającej lub powiązanej ze zgłaszającym, w szczególności stanowiącej własność lub zatrudniającej zgłaszającego.

Art. 2622. Przepisy ~~art. 10-24~~ rozdziału stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy informację o naruszeniu prawa zgłoszono do odpowiedniej instytucji, organu lub jednostki organizacyjnej Unii Europejskiej w trybie właściwym do dokonywania takich zgłoszeń.

Rozdział 3

Zgłoszenia wewnętrzne

Art. 2723. 1. ~~Obowiązki określone w przepisach niniejszego~~ Przepisy rozdziału stosuje się do ~~pracodawcy zatrudniającego~~ podmiotu prawnego, na rzecz którego wykonuje pracę co najmniej 50 ~~pracowników~~ osób.

2. Próg, o którym mowa w ust. 1, nie ma zastosowania do ~~pracodawców wykonujących~~ podmiotu prawnego wykonującego działalność w zakresie usług, produktów i rynków finansowych oraz zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, bezpieczeństwa transportu i ochrony środowiska, objętych zakresem stosowania aktów prawnych Unii Europejskiej wymienionych w części I.B i II załącznika do dyrektywy ~~Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie~~ ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii 2019/1937.

3. Przepisów rozdziału nie stosuje się do urzędów lub jednostek organizacyjnych gminy liczącej mniej niż 10 000 mieszkańców.

~~Art. 2824.~~ 1. ~~Pracodawca ustala regulamin zgłoszeń wewnętrznych, określający~~ Podmiot prawny ustala wewnętrzną procedurę zgłaszania naruszeń prawa i podejmowania działań następczych, zwaną dalej „procedurą wewnętrzną”, zgodną z wymogami określonymi w niniejszym rozdziale.

2. ~~Pracodawca zatrudniający~~ Podmiot prawny, na rzecz którego wykonuje pracę mniej niż 50 ~~pracowników~~ osób, może ustalić ~~regulamin zgłoszeń wewnętrznych~~ procedurę wewnętrzną.

~~3. Regulamin zgłoszeń wewnętrznych pracodawca~~ 3. Podmiot prawny ustala procedurę wewnętrzną, po konsultacji z:

- 1) zakładową organizacją związkową albo zakładowymi organizacjami związkowymi, jeżeli u podmiotu prawnego działa więcej niż jedna zakładowa organizacja związkowa, albo
- 2) przedstawicielami pracowników osób świadczących pracę na rzecz podmiotu prawnego, wyłonionymi w trybie przyjętym u danego pracodawcy—podmiotu prawnego, jeżeli u pracodawcy w tym podmiocie prawnym nie działa zakładowa organizacja związkowa ~~związkowa~~.

~~4. Regulamin zgłoszeń wewnętrznych~~ Konsultacje, o których mowa w ust. 3, trwają nie krócej niż 7 dni i nie dłużej niż 14 dni od dnia przedstawienia przez podmiot prawny projektu procedury wewnętrznej.

5. Procedura wewnętrzna wchodzi w życie po upływie 2 tygodni od dnia podania ~~go~~ jej do wiadomości ~~pracowników~~ osób wykonujących pracę, w sposób przyjęty ~~u danego pracodawcy~~ w danym podmiocie prawnym.

~~5. Pracodawca jest obowiązany zapoznać pracownika z treścią regulaminu zgłoszeń wewnętrznych przed dopuszczeniem go do pracy.~~

6. Osobie ubiegającej się o wykonywanie pracy na podstawie stosunku pracy lub innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji podmiot prawny przekazuje informację o procedurze wewnętrznej wraz z rozpoczęciem rekrutacji lub negocjacji poprzedzających zawarcie umowy.

~~Art. 2925.~~ 1. ~~Regulamin zgłoszeń wewnętrznych~~ Procedura wewnętrzna określa ~~w szczególności:~~

- 1) podmiot wewnętrzny upoważniony przez pracodawcę wewnętrzną jednostkę organizacyjną, osobę w ramach struktury organizacyjnej podmiotu prawnego lub podmiot zewnętrzny, upoważnione przez podmiot prawny do przyjmowania zgłoszeń;
- 2) sposoby przekazywania zgłoszeń przez zgłaszającego wraz z jego adresem do kontaktu;
- ~~3) informację, czy wewnętrzna procedura obejmuje przyjmowanie zgłoszeń anonimowych;~~
- ~~4) niezależny organizacyjnie podmiot, upoważniony~~ 3) bezstronna, wewnętrzną jednostkę organizacyjną lub osobę w ramach struktury organizacyjnej podmiotu prawnego, upoważnione do podejmowania działań następczych, włączając w to weryfikację zgłoszenia i dalszą komunikację ze zgłaszającym, w tym występowanie o dodatkowe informacje i przekazywanie zgłaszającemu informacji zwrotnej; rolę tę może pełnić podmiot wewnętrzna jednostka organizacyjna lub osoba, o którymktórych mowa w pkt 1, jeżeli zapewniają bezstronność;
- ~~5~~ 4) obowiązek potwierdzenia zgłaszającemu przyjęcia zgłoszenia w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, chyba że zgłaszający nie podał adresu do kontaktu, na który należy przekazać potwierdzenie;
- ~~6~~ 5) obowiązek podjęcia, z zachowaniem należytej staranności, działań następczych przez upoważniony podmiot jednostkę organizacyjną lub osobę, o którymktórych mowa w pkt 43;
- ~~7) działania następcze podejmowane przez pracodawcę w celu zweryfikowania informacji o naruszeniach prawa oraz środki, jakie mogą zostać zastosowane w przypadku stwierdzenia naruszenia prawa;~~
- ~~8~~ 6) maksymalny termin na przekazanie zgłaszającemu informacji zwrotnej, nieprzekraczający 3 miesięcy od potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia lub, w przypadku nieprzekazania potwierdzenia zgłaszającemu, o którym mowa w pkt 4, 3 miesięcy od upływu 7 dni od dnia dokonania zgłoszenia, chyba że zgłaszający nie podał adresu do kontaktu, na który należy przekazać informację zwrotną;
- ~~9~~ 7) zrozumiałe i jednoznacznie łatwo dostępne informacje na temat ~~trybu~~ dokonywania zgłoszeń zewnętrznych do Rzecznika Praw Obywatelskich lub organów publicznych oraz, w stosownych przypadkach, do instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Unii Europejskiej.

2. ~~Regulamin zgłoszeń wewnętrznych~~ Procedura wewnętrzna może dodatkowo objąć w szczególności:

- 1) ~~wyszczególnienie innych niż pracownicy osób, od których przyjmowane są zgłoszenia zgodnie z regulaminem zgłoszeń wewnętrznych, takich jak: byli pracownicy, osoby świadczące pracę na rzecz pracodawcy na innej podstawie niż stosunek pracy, akcjonariusze, wspólnicy, członkowie organu zarządzającego lub organu nadzoru, wolontariusze, stażyści oraz osoby pracujące pod nadzorem i kierownictwem wykonawcy, podwykonawcy i dostawcy; przepis art. 28 ust. 5 stosuje się odpowiednio;~~
 - 2) ~~wyszczególnienie~~ wskazanie naruszeń, o których mowa w art. 3 ust. 2, jeżeli ~~pracodawca~~ podmiot prawny ustanowi zgłaszanie takich naruszeń;
 - 3) ~~wyszczególnienie~~ 2) wskazanie czynników ryzyka odpowiadających profilowi działalności ~~pracodawcy~~ podmiotu prawnego sprzyjających możliwości wystąpienia określonych naruszeń prawa związanych w szczególności z naruszeniem obowiązków regulacyjnych, innych obowiązków określonych w przepisach prawa lub ryzykiem korupcji;
 - 4) ~~wyszczególnienie rodzajów naruszeń prawa, odnośnie do których pracodawca zachęca, by zgłoszenie zostało skierowane w pierwszej kolejności do pracodawcy z wykorzystaniem procedury przewidzianej w regulaminie zgłoszeń wewnętrznych, biorące pod uwagę w szczególności okoliczności wskazane w pkt 3;~~
- 53) określenie systemu zachęt do korzystania z procedury wewnętrznej:
- 4) informację, że zgłoszenie może w każdym przypadku nastąpić również do Rzecznika Praw Obywatelskich lub organu publicznego ~~lub organu centralnego~~ z pominięciem procedury ~~przewidzianej w regulaminie zgłoszeń wewnętrznych, w szczególności~~ gdym wewnętrznej.
- Art. a) ~~w terminie na przekazanie informacji zwrotnej ustalonym w regulaminie zgłoszeń wewnętrznych pracodawca nie podejmie działań następczych lub nie przekaze zgłaszającemu informacji zwrotnej lub~~
- b) ~~zgłaszający ma uzasadnione podstawy by sądzić, że naruszenie prawa może stanowić bezpośrednie lub oczywiste zagrożenie dla interesu publicznego, w szczególności istnieje ryzyko nieodwracalnej szkody, lub~~
 - c) ~~dokonanie zgłoszenia wewnętrznego narazi zgłaszającego na działania odwetowe, lub~~
 - d) ~~w przypadku dokonania zgłoszenia wewnętrznego istnieje niewielkie prawdopodobieństwo skutecznego przeciwdziałania naruszeniu prawa przez pracodawcę z uwagi na szczególne okoliczności sprawy, takie jak możliwość ukrycia~~

~~lub zniszczenia dowodów lub możliwość istnienia zмовы między pracodawcą a sprawcą naruszenia prawa lub udziału pracodawcy w naruszeniu prawa.~~

~~3. Ustanawiając wewnętrzną procedurę, pracodawca zapewnia bezstronność weryfikacji zgłoszeń przez podmiot, o którym mowa w ust. 26. 1 pkt 1 i 4.~~

4. Sposoby przekazywania zgłoszeń, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2, obejmują przynajmniej możliwość dokonywania zgłoszeń na piśmie lub ustnie lub w postaci papierowej lub elektronicznej.

~~5. Zgłoszenie ustne może być dokonane telefonicznie lub za pośrednictwem innych systemów komunikacji głosowej oraz, na wniosek zgłaszającego, za pomocą bezpośredniego spotkania zorganizowanego w terminie 7 dni od dnia otrzymania zgłoszenia.~~

~~6. Informacja zwrotna, o której mowa w ust. 1 pkt 8, obejmuje w szczególności informacje o stwierdzeniu bądź braku stwierdzenia wystąpienia naruszenia prawa i ewentualnych środkach, które zostały lub zostaną zastosowane w reakcji na stwierdzone naruszenie prawa.~~

3. Zgłoszenie ustne dokonane za pośrednictwem nagrywanej linii telefonicznej lub innego nagrywanego systemu komunikacji głosowej, za zgodą zgłaszającego, jest dokumentowane w formie:

- 1) nagrania rozmowy, umożliwiającego jej wyszukanie, lub
- 2) kompletnej i dokładnej transkrypcji rozmowy przygotowanej przez jednostkę, osobę lub podmiot, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 1.

4. Zgłoszenie ustne, dokonywane za pośrednictwem nienagrywanej linii telefonicznej lub innego nienagrywanego systemu komunikacji głosowej, jest dokumentowane w formie dokładnego protokołu rozmowy sporządzonego przez wewnętrzną jednostkę organizacyjną, osobę w ramach struktury organizacyjnej podmiotu prawnego lub podmiot zewnętrzny, upoważnione do ~~Art. 30. 1. Organizacja przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń.~~

5. W przypadku, o którym mowa w ust. , ~~podejmowania działań następczych oraz związanego~~ 3 pkt 2 oraz ust. 4, zgłaszający może dokonać sprawdzenia, poprawienia i zatwierdzenia transkrypcji rozmowy lub protokołu rozmowy przez ich podpisanie.

6. Na wniosek zgłaszającego zgłoszenie ustne może być dokonane za pomocą bezpośredniego spotkania zorganizowanego w terminie 7 dni od dnia otrzymania takiego wniosku. W takim przypadku, za zgodą zgłaszającego, zgłoszenie jest dokumentowane w formie:

- 1) nagrania rozmowy, umożliwiającego jej wyszukanie, lub

2) dokładnego protokołu spotkania przygotowanego przez jednostkę, osobę lub podmiot, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 1.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6 pkt 2, zgłaszający może dokonać sprawdzenia, poprawienia i zatwierdzenia protokołu spotkania przez jego podpisanie.

Art. 27. 1. Podmiot prawny zapewnia, aby procedura wewnętrzna oraz związane z tym przetwarzania~~przetwarzanie~~ danych osobowych ~~uniemożliwia~~uniemożliwiający uzyskanie dostępu do informacji ~~objętej~~objętych zgłoszeniem nieupoważnionym osobom oraz ~~zapewnia~~zapewniają ochronę poufności tożsamości ~~osoby dokonującej zgłoszenia i zgłaszającego~~, osoby, której dotyczy zgłoszenie, oraz osoby trzeciej wskazanej w zgłoszeniu. Ochrona poufności dotyczy informacji, na podstawie których można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować tożsamość takich osób.

2. Do przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń, podejmowania działań następczych oraz przetwarzania danych osobowych osób, o których mowa w ust. 1, mogą być dopuszczone wyłącznie osoby posiadające pisemne upoważnienie ~~pracodawcy~~podmiotu prawnego. Osoby upoważnione są obowiązane do zachowania tajemnicy, także po ustaniu stosunku pracy lub innego stosunku prawnego, w ramach którego wykonywały tę pracę.

~~3. Pracodawca stosuje rozwiązania techniczne i organizacyjne zapewniające przechowywanie danych osobowych zgłaszającego oddzielnie od dokumentu lub innego nośnika informacji obejmujących zgłoszenie, włączając w to, w odpowiednim przypadku, usunięcie z treści dokumentu lub innego nośnika informacji niezwłocznie po ich otrzymaniu wszystkich danych osobowych zgłaszającego.~~

~~Art. 28~~31~~. Zgłoszenie dokonane do organu publicznego lub organu centralnego z pominięciem procedury określonej w regulaminie zgłoszeń wewnętrznych nie skutkuje pozbawieniem zgłaszającego ochrony przewidzianej w ustawie.~~

~~Art. 32. 1. Upoważnienie podmiotu, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 i 4, zewnętrznego~~ innego niż ~~pracownik lub~~ wewnętrzna jednostka organizacyjna ~~pracodawcy~~lub osoba, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 1 i 3, wymaga zawarcia umowy, w której ~~pracodawca~~podmiot prawny powierza ~~wykonywanie czynności wymienionych w niniejszym rozdziale~~obsługę przyjmowania zgłoszeń, potwierdzanie przyjęcia zgłoszenia, przekazanie informacji zwrotnej oraz zapewnienie informacji na temat procedury wewnętrznej z zastosowaniem rozwiązań technicznych i organizacyjnych zapewniających zgodność tych czynności z ustawą, w szczególności z art. 25 ust. 1 oraz art. 27.

~~22. Podmioty prywatne, na rzecz których wykonuje pracę~~ ~~Zawarcie umowy, o której mowa w ust. 1,~~ nie uchyła odpowiedzialności pracodawcy za dochowanie obowiązków określonych w niniejszym rozdziale, w szczególności zachowanie poufności, udzielenie informacji zwrotnej oraz podjęcie działań następczych.

~~Art. 33. 1. Pracodawcy w sektorze prywatnym, którzy zatrudniają~~ co najmniej 50, lecz nie więcej niż 249 ~~pracowników~~ osób, mogą na podstawie umowy dzielić się zasobami w zakresie przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń oraz ~~podjmowania~~ działań następczych prowadzenia postępowania wyjaśniającego, pod warunkiem zapewnienia zgodności wykonywanych czynności z ustawą.

~~3. Zawarcie umowy, o której mowa w ust. 1 i 2.~~ ~~Zawarcie umowy, o której mowa w ust. 4,~~ nie uchyła odpowiedzialności ~~pracodawcy~~ podmiotu prawnego za dochowanie obowiązków określonych w niniejszym rozdziale, w szczególności zachowania poufności, udzielenia informacji zwrotnej oraz podjęcia działań następczych.

~~3. Pracodawcy~~ 4. Procedura wewnętrzna może być ustalona na podstawie umowy jako wspólna dla kilku urzędów lub jednostek organizacyjnych w sektorze publicznym, będący jednostkami organizacyjnymi ramach jednej gminy, ~~mogą ustalić wspólne, wewnętrzne procedury zgłaszania naruszeń prawa i podejmowania działań następczych~~ lub kilku gmin, pod warunkiem zapewnienia ich odrębności i niezależności od procedury przyjmowania zgłoszeń zewnętrzných procedur dokonywania zgłoszeń i podejmowania działań następczych.

5. Podmioty, o których mowa w ust. 2 i 4, są odrębnymi administratorami pozyskanych w związku z przyjmowaniem i weryfikacją zgłoszeń danych, z zastrzeżeniem ust. 6. Administrator podejmuje działania mające na celu:

- 1) zapewnienie ochrony przed nieuprawnionym dostępem do danych;
- 2) zapewnienie integralności danych;
- 3) określenie zasad bezpieczeństwa przetwarzanych danych, w tym danych osobowych;
- 4) określenie zasad zgłaszania naruszenia ochrony danych osobowych;
- 5) zapewnienie rozliczalności.

6. Administratorzy, o których mowa w ust. 5, nie mają wzajemnie dostępu do danych pozyskanych przez odrębnego administratora.

7. Przepis ust. 6 nie ma zastosowania do sytuacji, w której w toku postępowania wyjaśniającego ustalono, że właściwy do przyjęcia zgłoszenia lub zobowiązany do podjęcia działań następczych jest inny administrator niż ten, do którego wpłynęło zgłoszenie, lub

właściwych jest co najmniej 2 administratorów. Administratorowi udostępnia się tylko te dane, które są niezbędne do podjęcia działań następczych.

8. Jeżeli podmioty, o których mowa w ust. 2 i 4, realizując zadania określone w ustawie, działają we wspólnym interesie i wspólnie ustalają cele i sposoby przetwarzania danych pozyskanych w wyniku zgłoszenia, są współadministratorami danych w zakresie realizacji tych zadań.

9. Administratorzy, o których mowa w ust. 7, wskazują wybrany spośród nich podmiot, który zapewnia realizację praw osób wynikających z art. 12–22 i art. 34 rozporządzenia 2016/679.

Art. 34~~29~~. 1. Pracodawca Podmiot prawny:

- 1) prowadzi rejestr zgłoszeń wewnętrznych;
- 2) jest administratorem ~~danych~~ zgromadzonych w tym rejestrze danych.

2. Pracodawca Podmiot prawny może upoważnić podmiot wewnętrzną jednostkę organizacyjną lub osobę, o ~~którym~~ których mowa w art. ~~29~~25 ust. 1 pkt 1 lub ~~4~~3, do prowadzenia rejestru zgłoszeń wewnętrznych.

3. Wpisu do rejestru zgłoszeń wewnętrznych dokonuje się na podstawie zgłoszenia wewnętrznego.

4. ~~W rejestrze~~ Rejestr zgłoszeń wewnętrznych gromadzi się następujące dane: zawiera:

- 1) numer sprawy zgłoszenia;
- 2) przedmiot naruszenia;
- 3) datę dokonania zgłoszenia wewnętrznego;
- 4) informację o podjętych działaniach następczych;
- 5) datę zakończenia sprawy.

5. Dane w rejestrze zgłoszeń wewnętrznych są ~~przechowywane~~ przechowywane przez okres ~~5 lat~~ 12 miesięcy od dnia ~~przyjęcia zgłoszenia~~ zakończenia działań następczych.

Rozdział 4

Zgłoszenia zewnętrzne

Art. 30. ~~1~~35. Zgłaszający może dokonać zgłoszenia zewnętrznego bez uprzedniego dokonania zgłoszenia wewnętrznego.

2. Zgłoszenie zewnętrzne ~~Art. 36. 1.~~ Organem centralnym jest przyjmowane przez Rzecznika Praw Obywatelskich albo organ publiczny.

~~3. Rzecznik Praw Obywatelskich oraz organ publiczny są odrębnymi administratorami w zakresie danych podanych w zgłoszeniu zewnętrznym, które zostało przyjęte przez ten organ.~~

~~2. Organem publicznym przyjmującym zgłoszenia w zakresie zasad konkurencji i ochrony konsumentów jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.~~

~~3. Organami publicznymi są także inne organy przyjmujące zgłoszenia zewnętrzne dotyczące naruszeń w dziedzinach należących do zakresu działania tych organów.~~

~~Art. 37. Organ centralny:~~

~~Art. 31. Rzecznik Praw Obywatelskich:~~

~~1) ustala procedurę przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych;~~

~~2) przyjmuje zgłoszenia zewnętrzne o naruszeniach prawa w dziedzinach objętych ustawą wskazanych w art. 3 ust. 1, dokonuje ich wstępnej weryfikacji i przekazuje organom publicznym właściwym do podjęcia działań następczych;~~

~~23) zapewnia powszechny dostęp do informacji na temat praw i środków ochrony prawnej zgłaszających oraz osób, o których mowa w art. 21, przed działaniami odwetowymi oraz praw osób, których dotyczy zgłoszenie, w szczególności przez zamieszczanie tych informacji na swojej stronie internetowej organu podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej;~~

~~34) udziela zgłaszającym oraz osobom, o których mowa w art. 21 oraz osobom, których dotyczy zgłoszenie, porad w zakresie, o którym mowa w pkt 23;~~

~~45) udziela zgłaszającym oraz osobom, o których mowa w art. 21, informacji o organach, które w zakresie realizowanych zadań mogą podjąć działania służące ochronie zgłaszających przed działaniami odwetowymi oraz, w odpowiednich przypadkach, wsparcia w kontaktach z takimi organami, w szczególności przez poinformowanie właściwych organów o dostrzeżonej konieczności objęcia zgłaszającego ochroną.~~

~~Art. 3832. 1. Wstępna weryfikacja zgłoszenia przez organ centralny Rzecznika Praw Obywatelskich polega na ustaleniu, czy zgłoszenie dotyczy informacji o naruszeniu prawa, oraz zidentyfikowaniu organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych.~~

~~2. Jeżeli zgłoszenie dotyczy informacji o naruszeniu prawa, organ centralny Rzecznik Praw Obywatelskich niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 14 dni od dnia dokonania zgłoszenia, przekazuje zgłoszenie do organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych.~~

3. ~~Organ centralny~~ Rzecznik Praw Obywatelskich informuje zgłaszającego o przekazaniu zgłoszenia. Informacja obejmuje przynajmniej wskazanie organu publicznego, do którego zgłoszenie zostało przekazane, oraz datę przekazania.

4. ~~Organ centralny~~ Rzecznik Praw Obywatelskich odstępuje od przekazania zgłoszenia, jeżeli zgłoszenie nie dotyczy informacji o naruszeniu prawa.

~~5. Organ centralny~~ 5. Rzecznik Praw Obywatelskich informuje zgłaszającego o odstąpieniu od przekazania zgłoszenia, podając ustalenia ze wstępnej weryfikacji zgłoszenia.

6. Odstępując od przekazania zgłoszenia, ~~organ centralny~~ Rzecznik Praw Obywatelskich może poinformować zgłaszającego, że informacja objęta zgłoszeniem należy do trybu podlegającego przepisom odrębnym, w szczególności jako przedmiot powództwa cywilnego, zawiadomienia o przestępstwie podejrzeniu popełnienia przestępstwa, skargi do sądu administracyjnego, skargi, wniosku lub petycji, lub może ~~w innym trybie~~ zostać przedstawiona w innym trybie do rozpatrzenia właściwym organom. Poinformowanie zgłaszającego nie wpływa w szczególności na dopuszczalność wniesionego później środka prawnego, bieg terminów ani na treść rozstrzygnięcia lub sposób zakończenia postępowania. Informacja przekazana zgłaszającemu zawiera pouczenie w tym zakresie.

7. Przekazanie, o którym mowa w ust. 2, oraz odstąpienie od przekazania zgłoszenia, o którym mowa w ust. 4, nie stanowią czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 329 i 655).

~~Art. 33. 39. 1. Zgłoszenie zewnętrzne jest przyjmowane przez organ centralny albo organ~~ Organ publiczny:

~~2. Organ centralny oraz organ publiczny opracowują~~ ustala procedurę przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych ~~oraz podejmowania działań następczych, zwaną dalej „procedurą~~ zewnętrzną”.

Art. 33. 1. Organ publiczny:

- 1) dokonuje wstępnej weryfikacji zgłoszenia zewnętrznego;
- 2) przyjmuje zgłoszenie zewnętrzne – w przypadku gdy zgłoszenie dotyczy naruszeń w dziedzinie należącej do zakresu działania tego organu;
- 3) przekazuje zgłoszenie zewnętrzne niewłocznie, nie później jednak niż w ciągu 14 dni od dnia dokonania zgłoszenia, do organu publicznego właściwego do podjęcia działań

następczych – w przypadku gdy zgłoszenie dotyczy naruszeń w dziedzinie nienależącej do zakresu działania tego organu oraz informuje o tym zgłaszającego;

- 4) podejmuje działania następcze;
- 5) przekazuje zgłaszającemu informację zwrotną.

~~2. Przepis art. 32 Art. 40. 1. Organ publiczny za każdy rok kalendarzowy sporządza sprawozdanie zawierające dane statystyczne dotyczące zgłoszeń zewnętrznych obejmujące:~~

- ~~1) liczbę przyjętych zgłoszeń zewnętrznych;~~
- ~~2) liczbę postępowań wyjaśniających i postępowań wszczętych w wyniku przyjętych zgłoszeń zewnętrznych oraz informacje na temat wyniku tych postępowań;~~
- ~~3) szacunkową szkodę majątkową, jeżeli została stwierdzona, oraz kwoty odzyskane w wyniku postępowań dotyczących naruszeń będących przedmiotem zgłoszenia zewnętrznego – o ile organ publiczny posiada te dane.~~

~~2. ust. 4–7 stosuje się odpowiednio.~~

~~Art. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, organ publiczny przekazuje do organu centralnego w terminie do dnia 31 stycznia roku następującego po roku, za jaki jest sporządzane sprawozdanie.~~

~~3. Organ centralny na podstawie sprawozdań, o których mowa w ust. 1, sporządza sprawozdanie za dany rok kalendarzowy i przekazuje go do Komisji Europejskiej 35. 1.~~

~~Art. 41. 1. Organ centralny oraz organ publiczny umieszczają na swoich stronach internetowych, w sposób zrozumiały dla zgłaszającego, informacje o:~~

- ~~1) danych kontaktowych umożliwiających dokonanie zgłoszenia zewnętrznego, w szczególności adres pocztowy i elektroniczny oraz numer infolinii;~~
- ~~2) warunkach kwalifikowania się zgłaszającego do objęcia ochroną;~~
- ~~3) trybie postępowania mającym zastosowanie w przypadku zgłoszenia zewnętrznego;~~
- ~~4) zasadach poufności mających zastosowanie do zgłoszeń zewnętrznych, w tym informacje związane z przetwarzaniem danych osobowych;~~
- ~~5) charakterze działań następczych podejmowanych w związku ze zgłoszeniem zewnętrznym;~~
- ~~6) środkach ochrony prawnej i procedurach służących ochronie przed działaniami odwetowymi oraz dostępności poufnej porady dla osób rozważających dokonanie zgłoszenia zewnętrznego;~~

7) warunkach, na jakich zgłaszający jest chroniony przed ponoszeniem odpowiedzialności za naruszenie poufności.

2. Organ publiczny umieszcza na swojej stronie internetowej także informacje o danych kontaktowych organu centralnego.

~~Art. 42. 1.~~ Zgłoszenia zewnętrzne mogą być anonimowe lub umożliwiające identyfikację zgłaszającego.

2. W celu skutecznego podjęcia działań następczych oraz przekazania informacji o podjętych działaniach następczych w zgłoszeniu ~~zewnętrznym~~ zwrotnej zgłaszający podaje adres korespondencyjny lub adres poczty elektronicznej, zwane dalej „adresem do kontaktu”.

3. ~~Administratorem danych podanych~~ 2. Jeżeli w zgłoszeniu ~~zewnętrznym~~ nie wskazano adresu do kontaktu i nie jest organ centralny albo możliwe ustalenie tego adresu na podstawie posiadanych danych:

1) Rzecznik Praw Obywatelskich nie realizuje obowiązku, o którym mowa w art. 32 ust. 3 i 5 oraz 36 ust. 3;

2) organ publiczny, przyjmujący zgłoszenie zewnętrzne nie realizuje obowiązku, o którym mowa w art. 36 ust. 3 oraz art. 38 ust. 1 zdanie drugie oraz art. 39.

~~Art. 43~~ 36. 1. Zgłoszenie zewnętrzne może być dokonane ustnie lub w postaci papierowej lub elektronicznej. Przepis art. 26 ust. 2-7 stosuje się odpowiednio.

2. Zgłoszenie w postaci papierowej lub elektronicznej może być dokonane:

1) w postaci papierowej – pod wskazany przez Rzecznika Praw Obywatelskich lub organ publiczny przyjmujący zgłoszenie adres do korespondencji;

2) w postaci elektronicznej – pod wskazany przez ~~organ~~ Rzecznika Praw Obywatelskich lub organ publiczny przyjmujący zgłoszenie adres poczty elektronicznej lub elektroniczną skrzynkę podawczą lub przeznaczony do tego formularz internetowy.

3. ~~Zgłoszenie ustne może być dokonane:~~

1) ~~telefonicznie za pomocą nagrywanej infolinii;~~

2) ~~na wniosek zgłaszającego – podczas bezpośredniego spotkania zorganizowanego w siedzibie organu przyjmującego zgłoszenie w wyznaczonym terminie, nie dłuższym niż 7 dni, liczonych od dnia złożenia wniosku.~~

4. ~~Organ centralny~~ Rzecznik Praw Obywatelskich albo organ publiczny ~~przyjmujący,~~ który otrzymał zgłoszenie zewnętrzne, potwierdza jego ~~przyjęcie~~ otrzymanie zgłaszającemu na adres do kontaktu niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni roboczych od dnia

otrzymania zgłoszenia, pod warunkiem że zgłaszający podał adres do kontaktu, chyba że zgłaszający wystąpił wyraźnie z odmiennym wnioskiem w tym zakresie lub Rzecznik Praw Obywatelskich albo organ publiczny ma uzasadnione powody by sądzić, że potwierdzenie otrzymania zgłoszenia zagroziłoby ochronie tożsamości zgłaszającego.

~~Art. 37. 5. Przyjęte przez organ centralny¹ albo organ publiczny środki komunikacji na potrzeby przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych:~~

- ~~1) są niezależne od sposobów komunikacji wykorzystywanych w ramach zwykłej działalności tego organu;~~
- ~~2) zapewniają poufność i integralność danych, w tym ich zabezpieczenie przed odczytaniem przez osoby nieuprawnione.~~

~~Art. 44. 1. Procedura przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń zewnętrznych, podejmowania działań następczych oraz związanego z tym przetwarzania danych osobowych:~~

- ~~1) uniemożliwia uzyskanie dostępu do informacji objętej zgłoszeniem zewnętrznym nieupoważnionym osobom;~~
- ~~2) zapewnia ochronę poufności tożsamości osoby dokonującej zgłoszenia i osoby, której dotyczy zgłoszenie.~~

~~2. Ochrona poufności, o której mowa w ust. 1 pkt 2, dotyczy informacji, na podstawie których można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować tożsamość osoby dokonującej zgłoszenia oraz osoby której dotyczy zgłoszenie.~~

~~Art. 45. 1. Organ centralny oraz organ publiczny upoważniają spośród pracowników urzędu obsługującego dany organ osoby uprawnione do przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych, dokonywania ich wstępnej weryfikacji, podejmowania działań następczych oraz związanego z tym przetwarzania danych osobowych. Upoważnieni pracownicy organu centralnego albo organu publicznego są obowiązani do zachowania tajemnicy.~~

~~2. W przypadku gdy zgłoszenie zewnętrzne zostało przyjęte przez nieupoważnionego pracownika organu centralnego albo organu publicznego, pracownik ten jest obowiązany do:~~

- ~~1) nieujawniania informacji mogących skutkować ustaleniem tożsamości osoby dokonującej zgłoszenia lub osoby, której dotyczy zgłoszenie;~~
- ~~2) niezwłocznego przekazania zgłoszenia zewnętrznego upoważnionemu pracownikowi organu centralnego albo organu publicznego, bez wprowadzania zmian w tym zgłoszeniu.~~

~~Art. 46. 1. Obsługa zgłoszeń zewnętrznych może odbywać się w systemie teleinformatycznym organu centralnego albo organu publicznego. Przepis art. 44 ust. 1 i 2 stosuje się.~~

~~2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, zgłoszenie zewnętrzne jest składane w formie dokumentu elektronicznego, zgodnie ze wzorem udostępnionym na stronie internetowej przez organ centralny albo organ publiczny.~~

~~3. Zgłoszeniu zewnętrznemu składanemu w formie dokumentu elektronicznego jest nadawany indywidualny numer sprawy i login.~~

~~4. Potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia zewnętrznego w formie dokumentu elektronicznego następuje automatycznie.~~

~~5. W systemie teleinformatycznym:~~

~~1) organ:~~

~~a) udostępnia zgłaszającemu dane i informacje dotyczące zgłoszenia;~~

~~b) przekazuje informację zwrotną;~~

~~2) zgłaszający ma możliwość zgłaszania oczywistych omyłek lub aktualizacji danych.~~

~~6. Organ przyjmujący zgłoszenie odpowiada za wykonanie, utrzymanie i rozwój systemu teleinformatycznego.~~

~~Art. 47. 1. Organ publiczny podejmuje działania następujące przez:~~

~~1) weryfikację zgłoszenia zewnętrznego i ocenę prawdziwości zarzutów zawartych w tym zgłoszeniu;~~

~~2) przekazanie zgłoszenia zewnętrznego do innego organu publicznego właściwego w zakresie naruszenia zawartego w zgłoszeniu zewnętrznym.~~

2. Organ publiczny może zwrócić się do zgłaszającego o wyjaśnienia lub dodatkowe informacje w zakresie przekazanych informacji, jakie mogą być w jego posiadaniu, wykorzystując adres do kontaktu. Jeżeli zgłaszający sprzeciwia się ~~przesyłaniu~~przesłaniu żądanych wyjaśnień lub dodatkowych informacji lub przesłanie takich żądań może zagrozić ochronie tożsamości ~~tej osoby~~zgłaszającego, organ publiczny odstępuje od żądania wyjaśnień lub dodatkowych informacji.

2. W uzasadnionych przypadkach organ publiczny może przekazać w celu przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego zgłoszenie:

1) jednostkom organizacyjnym podległym lub nadzorowanym;

2) innej jednostce organizacyjnej, której powierzono zadania w drodze porozumienia.

3. W uzasadnionych przypadkach organ publiczny przekazuje bez zbędnej zwłoki właściwym instytucjom, organom lub jednostkom organizacyjnym Unii Europejskiej informacje zawarte w zgłoszeniu w celu dalszego postępowania wyjaśniającego.

Art. 4838. 1. Organ publiczny nie podejmuje działań następczych w przypadku, gdy w zgłoszeniu zewnętrznym dotyczącym sprawy będącej już przedmiotem wcześniejszego zgłoszenia przez tego samego lub innego zgłaszającego nie zawarto istotnych nowych informacji na temat naruszeń w porównaniu z wcześniejszym zgłoszeniem zewnętrznym. O przyczynie niepodjęcia działań organ publiczny informuje zgłaszającego, wykorzystując adres do kontaktu.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, organ publiczny odnotowuje ten fakt wraz z uzasadnieniem w rejestrze, określonym o którym mowa w art. 5543.

Art. 4939. 1. Organ publiczny przekazuje zgłaszającemu informację zwrotną w terminie nieprzekraczającym 3 miesięcy od dnia potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach — w terminie 6 miesięcy od tego dnia.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach organ publiczny przekazuje zgłaszającemu informację zwrotną w terminie nieprzekraczającym 6 miesięcy od dnia przyjęcia zgłoszenia, po poinformowaniu o tym zgłaszającego przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1.

3. Organ publiczny informuje zgłaszającego także o ostatecznym wyniku postępowań wyjaśniających wszczętych na skutek zgłoszenia.

Art. 40. Przyjęte przez Rzecznika Praw Obywatelskich albo organ publiczny środki komunikacji na potrzeby przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych:

- 1) są niezależne od sposobów komunikacji wykorzystywanych w ramach zwykłej działalności tego organu;
- 2) zapewniają kompletność, poufność i integralność danych, w tym ich zabezpieczenie przed dostępem przez osoby nieupoważnione;
- 3) pozwalają na przechowywanie informacji w sposób trwały w celu umożliwienia prowadzenia dalszego postępowania wyjaśniającego.

Art. 41. 2. Informacja zwrotna jest przekazywana na adres do kontaktu, a w przypadku zgłoszeń zewnętrznych składanych w formie dokumentu elektronicznego — za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

Art. 50. Mając na względzie doświadczenie w zakresie zgłoszeń zewnętrznych, raz na trzy lata:

1) ~~organ centralny dokonuje przeglądu procedur przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych;~~

2) Rzecznik Praw Obywatelskich oraz organ publiczny dokonuje przeglądu procedur zapewniają, aby procedura przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych lub procedura zewnętrzna oraz związane z tym przetwarzanie danych osobowych:

1) uniemożliwiają uzyskanie dostępu do informacji objętych zgłoszeniem zewnętrznym nieupoważnionym osobom;

2) zapewniały ochronę poufności tożsamości zgłaszającego i osoby, której dotyczy zgłoszenie.

2. Ochrona poufności, o której mowa w ust. 1 pkt 2, dotyczy informacji, na podstawie których można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować tożsamość osoby dokonującej zgłoszenia oraz osoby, której dotyczy zgłoszenie.

Art. 42. 1. oraz Organ publiczny upoważnia spośród pracowników urzędu obsługującego ten organ osoby uprawnione do:

1) przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych, dokonywania ich wstępnej weryfikacji, podejmowania działań następczych oraz związanego z tym przetwarzania danych osobowych;

2) utrzymywania kontaktu ze zgłaszającym w celu przekazywania informacji zwrotnych i zwracania się, w razie potrzeby, o wyjaśnienia lub dodatkowe informacje w zakresie przekazanych informacji, jakie mogą być w jego posiadaniu;

3) przekazywania zainteresowanym osobom informacji na temat procedury zewnętrznej.

2. Rzecznik Praw Obywatelskich upoważnia spośród pracowników urzędu obsługującego ten organ osoby uprawnione do:

1) przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych, dokonywania ich wstępnej weryfikacji oraz informowania zgłaszającego, zgodnie z art. 32 ust. 3 i 5;

2) przekazywania zainteresowanym osobom informacji na temat procedury przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych.

3. Upoważnieni pracownicy organu publicznego albo Rzecznika Praw Obywatelskich są obowiązani do zachowania tajemnicy, także po ustaniu stosunku pracy. Informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa mogą być wykorzystywane wyłącznie w celu podjęcia działania następczego.

4. Upoważnieni pracownicy organu publicznego albo Rzecznika Praw Obywatelskich przechodzą szkolenia w zakresie, o którym mowa odpowiednio w ust. 1 albo 2.

5. Jeżeli zgłoszenie zewnętrzne zostało przyjęte przez nieupoważnionego pracownika organu publicznego albo Rzecznika Praw Obywatelskich, pracownik ten jest obowiązany do:

- 1) nieujawniania informacji mogących skutkować ustaleniem tożsamości zgłaszającego lub osoby, której dotyczy zgłoszenie;
- 2) niezwłocznego przekazania zgłoszenia zewnętrznego upoważnionemu pracownikowi odpowiednio organu publicznego albo Rzecznika Praw Obywatelskich, bez wprowadzania zmian w tym zgłoszeniu.

6. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy zgłoszenie zewnętrzne otrzymano za pośrednictwem innych środków komunikacji niż przyjęte zgodnie z procedurą przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych lub procedurą zewnętrzną.

Art. 43. 1. Organ publiczny~~Art.:~~

~~51.1. Organ centralny oraz organ publiczny:~~

- 1) prowadzi rejestr zgłoszeń zewnętrznych;
- 2) jest administratorem danych zgromadzonych w tym rejestrze.
 2. ~~Organ centralny oraz organ publiczny może upoważnić pracownika urzędu obsługującego ten organ~~ Wpisu do prowadzenia rejestru zgłoszeń zewnętrznych- dokonuje się na podstawie zgłoszenia zewnętrznego.
 3. ~~Wpisu do rejestru~~ Rejestr zgłoszeń zewnętrznych dokonuje się na podstawie zawiera:
 - 1) numer zgłoszenia zewnętrznego-;
 4. ~~W rejestrze zgłoszeń zewnętrznych gromadzi się następujące dane:~~
 - ~~1) numer sprawy;~~
 - 2) przedmiot naruszenia;
 - 3) datę dokonania zgłoszenia zewnętrznego;
 - ~~4) etap postępowania;~~
 - 4) informację o podjętych działaniach następczych;
 - 5) datę zakończenia sprawy;
 - 6) informacje o niepodejmowaniu dalszych działań w przypadku, o którym mowa w art. ~~4838~~ ust. 1;
 - 7) szacunkową szkodę majątkową, jeżeli została stwierdzona, oraz kwoty odzyskane w wyniku postępowań dotyczących naruszeń będących przedmiotem zgłoszeń zewnętrznych zgłoszenia zewnętrznego – o ile organ publiczny posiada te dane.

5. W przypadku 4. Dane w rejestrze zgłoszeń zewnętrznych są przechowywane przez okres 15 miesięcy od dnia zakończenia działań następczych.

Art. 44. 1. złożonych w formie dokumentu elektronicznego Rzecznik Praw Obywatelskich:

- 1) prowadzi rejestr zgłoszeń zewnętrznych;
- 2) jest prowadzony administratorem danych zgromadzonych w systemie teleinformatycznym tym rejestrze.

6. Rejestr zgłoszeń zewnętrznych zawiera:

- 1) numer zgłoszenia;
- 2) przedmiot naruszenia;
- 3) datę dokonania zgłoszenia zewnętrznego;
- 4) wskazanie organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych, do którego zgłoszenie zostało przekazane oraz datę przekazania.

3. Dane w rejestrze zgłoszeń zewnętrznych są przechowywane przez okres 12 miesięcy od dnia przekazania zgłoszenia do organu właściwego do podjęcia działań następczych.

Art. 45. 1. Organ publiczny za każdy rok kalendarzowy sporządza sprawozdanie, zgodne ze wzorem, o którym mowa w ust. 3, zawierające dane statystyczne dotyczące zgłoszeń zewnętrznych, obejmujące:

- 1) liczbę przyjętych zgłoszeń zewnętrznych;
- 2) liczbę postępowań wyjaśniających i postępowań wszczętych w wyniku przyjętych zgłoszeń zewnętrznych oraz informacje na temat wyniku tych postępowań;
- 3) szacunkową szkodę majątkową, jeżeli została stwierdzona, oraz kwoty odzyskane w wyniku postępowań dotyczących naruszeń będących przedmiotem zgłoszenia zewnętrznego – o ile organ publiczny posiada te dane.

2. Dane statystyczne, o których mowa w ust. 1, nie obejmują danych osobowych.

3. Rzecznik Praw Obywatelskich określa wzór sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, i publikuje go na swojej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej.

4. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, organ publiczny przekazuje do Rzecznika Praw Obywatelskich w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, za jaki jest sporządzane.

5. Rzecznik Praw Obywatelskich, na podstawie sprawozdań organów publicznych, sporządza sprawozdanie za dany rok kalendarzowy i przekazuje je do Komisji Europejskiej nie

później niż do 31 grudnia roku następującego po roku, za jaki jest sporządzane. Sprawozdanie jest publikowane na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Rzecznika Praw Obywatelskich.

Art. 46. 1. ~~przechowane przez okres~~ Organ publiczny umieszcza na swojej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej, w oddzielnej, łatwo identyfikowalnej i dostępnej sekcji oraz w sposób zrozumiały dla zgłaszającego, informacje o:

- 1) danych kontaktowych umożliwiających dokonanie zgłoszenia zewnętrznego, w szczególności adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej, odrębny adres elektronicznej skrzynki podawczej, link do strony, na której znajduje się formularz internetowy lub numer telefonu;
- 2) warunkach objęcia ochroną zgłaszającego;
- 3) trybie postępowania mającym zastosowanie w przypadku zgłoszenia zewnętrznego, w tym o wymaganym sposobie wyjaśnienia informacji będących przedmiotem zgłoszenia lub przedstawienia dodatkowych informacji;
- 4) terminie przekazania informacji zwrotnej oraz rodzaju i zawartości takiej informacji;
- 5 ~~lat od dnia przyjęcia zgłoszenia.~~) zasadach poufności mających zastosowanie do zgłoszeń zewnętrznych;
- 6) zasadach przetwarzania danych osobowych, o których mowa w art. 8, a także zasadach przetwarzania danych osobowych oraz informacji podawanych w przypadku zbierania danych od osoby, której dane dotyczą, uregulowanych odpowiednio w art. 5 i art. 13 rozporządzenia 2016/679, art. 13 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłającej decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW albo art. 15 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz. Urz. UE L 295 z 21.11.2018, str. 39);
- 7) charakterze działań następczych podejmowanych w związku ze zgłoszeniem zewnętrznym;

- 8) środkach ochrony prawnej i procedurach służących ochronie przed działaniami odwetowymi oraz dostępności poufnej porady dla osób rozważających dokonanie zgłoszenia zewnętrznego;
- 9) oświadczeniu, w którym określa się warunki, na jakich zgłaszający jest chroniony przed ponoszeniem odpowiedzialności za naruszenie poufności, zgodnie z art. 16,
- 10) danych kontaktowych Rzecznika Praw Obywatelskich.

Art. 47. 1. Mając na względzie doświadczenie w zakresie zgłoszeń zewnętrznych, przynajmniej raz na 3 lata:

- 1) Rzecznik Praw Obywatelskich – dokonuje przeglądu procedury przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych;
- 2) organ publiczny – dokonuje przeglądu procedury zewnętrznej.

2. Rzecznik Praw Obywatelskich oraz organ publiczny dostosowują procedury, o których mowa w ust. 1, odpowiednio do wyników dokonanego przeglądu oraz nabytego doświadczenia.

Rozdział 5

Ujawnienie publiczne

Art. 52~~48~~. 1. Zgłaszający dokonujący ujawnienia publicznego podlega ochronie, jeżeli:

- 1) dokona zgłoszenia wewnętrznego, a następnie zgłoszenia zewnętrznego i w terminie na przekazanie informacji zwrotnej ustalonym w ~~regulaminie~~ regulaminie ~~zgłoszeń wewnętrznych~~ procedurze wewnętrznej, następnie zaś w terminie na przekazanie informacji zwrotnej ustalonym w procedurze ~~zgłaszania naruszeń prawa organowi publicznemu~~ pracodawca zewnętrznej organu publicznego podmiot prawny, a następnie organ publiczny nie podejmuje żadnych odpowiednich działań następczych lub nie przekaza zgłaszającemu informacji zwrotnej, lub
- 2) dokona od razu zgłoszenia zewnętrznego i w terminie na przekazanie informacji zwrotnej ustalonym w procedurze ~~zgłaszania naruszeń prawa organowi publicznemu~~ zewnętrznej organu publicznego organ ~~publiczny~~ ten nie podejmie żadnych odpowiednich działań następczych lub nie przekaza zgłaszającemu informacji zwrotnej-

~~Art. 53. 1. Przy ocenie czy działanie następcze jest odpowiednie uwzględnia się w szczególności czynności podjęte w celu zweryfikowania informacji o naruszeniu, prawidłowość oceny informacji o naruszeniu oraz adekwatność środków podjętych w następstwie stwierdzenia naruszenia, w tym, w odpowiednim przypadku, w celu zapobiegnięcia dalszym naruszeniom, z uwzględnieniem wagi naruszenia.~~

~~2. Za odpowiednie działanie następcze uznaje się także zamknięcie procedury weryfikacji informacji o naruszeniu w związku ze stwierdzeniem, że naruszenie miało wyraźnie niewielką wagę i nie wymagało dalszych działań następczych.~~

~~Art. 54. Wymogi, o których mowa w art. 52, nie mają zastosowania, gdy zgłaszający – chyba że zgłaszający nie podał adresu do kontaktu, na który należy przekazać taką informację.~~

~~2. Zgłaszający dokonujący ujawnienia publicznego podlega ochronie także w przypadku, gdy ma uzasadnione podstawy, by sądzić, że:~~

- ~~1) naruszenie może stanowić bezpośrednie lub oczywiste zagrożenie dla interesu publicznego, w szczególności gdy istnieje ryzyko nieodwracalnej szkody, lub~~
- ~~2) dokonanie zgłoszenia zewnętrznego narazi zgłaszającego na działania odwetowe, lub~~
- ~~3) w przypadku dokonania zgłoszenia zewnętrznego istnieje niewielkie prawdopodobieństwo skutecznego przeciwdziałania naruszeniu z uwagi na szczególne okoliczności sprawy, takie jak możliwość ukrycia lub zniszczenia dowodów – lub możliwość, istnienia zmywy między organem publicznym a sprawcą naruszenia lub udziału organu publicznego w naruszeniu.~~

~~Art. 49. 1. Przy ocenie, czy działanie następcze jest odpowiednie, uwzględnia się w szczególności czynności podjęte w celu zweryfikowania informacji o naruszeniu, prawidłowość oceny informacji o naruszeniu oraz adekwatność środków podjętych w następstwie stwierdzenia naruszenia, w tym, w odpowiednim przypadku, w celu zapobiegnięcia dalszym naruszeniom, z uwzględnieniem wagi naruszenia.~~

~~Art. 50. Art. 55. Przepisów ustawy o ujawnieniu publicznym Wymogów, o których mowa w art. 48, nie stosuje się, jeżeli przekazanie informacji o naruszeniu prawa następuje bezpośrednio do prasy i stosuje się przepis art. 15 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 1914).~~

Rozdział 6

Przepisy karne

~~Art. 51. 156. Kto utrudnia lub usiłuje utrudnić dokonanie zgłoszenia, podlega grzywnie, albo karze ograniczenia wolności – albo pozbawienia wolności do lat 3.~~

~~2. Kto, w przypadku o którym mowa w ust. 1, stosuje przemoc, groźbę lub podstęp, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.~~

Art. ~~57~~52. 1. Kto wbrew przepisowi art. ~~40~~11 podejmuje działania odwetowe wobec osoby, która dokonała zgłoszenia lub ujawnienia publicznego, lub osób, o których mowa w art. 21, podlega grzywnie, lub karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat ~~3~~2.

2. Kto, w przypadku o którym mowa w ust. 1, stosuje łącznie więcej niż 2 działania odwetowe wymienione w art. 12 ust. 1, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. ~~58~~53. Kto wbrew przepisom art. ~~30~~27 ust. 1 lub art. ~~43~~41 narusza obowiązek zachowania poufności tożsamości osoby, która dokonała zgłoszenia, lub osób, o których mowa w art. 21, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do ~~lat~~ 3-roku.

Art. ~~59~~54. Kto świadomie dokonał zgłoszenia lub ujawnienia publicznego nieprawdziwych informacji lub pomógł w dokonaniu zgłoszenia nieprawdziwych informacji, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności ~~albo~~lub pozbawienia wolności do lat 3.

Art. ~~60~~55. Kto wbrew przepisom art. 24 ustawy nie ustanowił procedury wewnętrznej ~~procedury zgłaszania naruszeń prawa i podejmowania działań następczych~~ albo ustanowiona ~~przez niego~~ procedura wewnętrzna narusza art. ~~29~~25 ust. 1, podlega ~~grzywnie~~, karze ~~ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3~~ grzywny.

Rozdział 7

Przepis zmieniający

Art. ~~61~~56. W ustawie z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627 oraz z 2021 r. poz. 696) w art. 1 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Rzecznik wykonuje ~~funkcję organu centralnego zadania określone~~ w rozumieniu ustawy ~~ustawie~~ z dnia 2021 r. o ochronie osób zgłaszających naruszenia prawa (Dz. U. poz. ...). „,

Rozdział 8

Przepis dostosowujący i końcowy

Art. ~~62~~. ~~Realizacja obowiązku ustalenia regulaminu zgłoszeń wewnętrznych przez podmioty w sektorze prywatnym zatrudniające co najmniej 50 i mniej niż 250 pracowników następuje do dnia 17 grudnia 2023 r~~ 57. Sprawozdania, o których mowa w art. 45 ust. 1 i 5, za rok 2022 Rzecznik Praw Obywatelskich oraz organ publiczny sporządzają za okres od dnia rozpoczęcia przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych.

Art. 58. 1. Realizacja obowiązku ustalenia procedury wewnętrznej przez podmioty prywatne, na rzecz których wykonuje pracę co najmniej 50 i mniej niż 250 osób, następuje do dnia 17 grudnia 2023 r.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do podmiotów prywatnych, o których mowa w art. 23 ust. 2.

Art. 59. Realizacja obowiązku ustalenia:

- 1) procedury wewnętrznej przez podmioty prywatne, na rzecz których wykonuje pracę co najmniej 250 osób,
 - 2) procedury wewnętrznej przez podmioty prywatne, o których mowa w art. 23 ust. 2,
 - 3) procedury wewnętrznej przez podmioty publiczne,
 - 4) procedury przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych albo procedury zewnętrznej przez Rzecznika Praw Obywatelskich albo organ publiczny
- następuje w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 60. Ustawa wchodzi w życie po upływie ~~14 dni~~ 2 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Za zgodność pod względem prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym

Iwona Szulc

Dyrektor Departamentu Prawnego
w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej

/-podpisano elektronicznie/